

kritisere mit Cirkulære. Han havde dog kun een Indvending, medens det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds i Dag havde faaet en hel Bunke, som imidlertid noget beroede paa en Misforstaaelse. Den ærede Ordfører ankede over, at den Note, som jeg har givet til Kommunallovens § 22, var af en saadan Beskaffenhed, at der maatte udstedes et nyt Cirkulære, ja, ikke alene det, men den ærede Ordfører bebrejdede mig overhovedet, at jeg som Minister havde udstedt et Cirkulære om Forstaaelsen af den nye kommunale Valglov. Thi, sagde den ærede Ordfører, Raadene ere jo ikke Børn, og man skal ikke vejlede dem paa den Maade. Jeg maa dog sige til det ærede Medlem, at det var mig klart, at man havde ikke alle Steder en Præst til Sogneraadformand, for havde det været lutter Præster, der vare Formænd for Sogneraadene, var det muligt, jeg havde sparet mig den Ulejlighed at udstede det store Cirkulære. Den ærede Ordfører fortalte os, at han var saa klog paa kommunale Sager, at han gik ikke til Amtmanden og spurgte om Raad. Jeg tror nok, han havde været der to Gange; den sidste Gang fik han ikke rigtig Besked, han følte sig aabenbart lige saa klog som sin Amtmand, og saa er det jo rimeligt, at han bliver derfra. Men saaledes gaar det ikke alle de mange Lægmænd; der sidde som Formænd for de kommunale Raad. Jeg ved af Erfaring, at det er meget almindeligt, at Sogneraadsmændene, hvoraf de fleste ere Gaardmænd, Husmænd eller Haandværkere, hyppigt søge Raad hos Amtmændene, og at de i Regelen blive vejledede paa en forstandig og velvillig Maade, er en Kendsgerning, vi alle kun kunne være Amtmændene taknemmelige for. Men naar man indfører en saadan ny Ordning, som den nye kommunale Valglov medførte, syntes jeg, det var i Kommunalraadens Interesse, at hver Paragraf ledsagedes af en Forklaring, saa at man kunde fritage Raadene for den evindelige Spørgen dels Amtmændene, dels Indenrigsministeriet, som man ellers i høj Grad var udsat for, idet en hel Række Forespørgsler om Lovbestemmelser, der kunne være mere eller mindre klare, rettes til de forskellige Autoriteter. Og det har ogsaa vist sig i Praksis at slaa til, thi det er i Virkeligheden saare faa Forespørgsler, der ere rettede til Amtmændene og Ministeriet med Hensyn til Forstaaelsen og Fortolkningen af den gældende kommunale Valglov. Jeg beklager, at den Note, som jeg lod udstede til § 22, ikke var saa klar, som

den kunde være, men saa snart jeg saa, at der blev gjort Indsigelse, at der var delte Meninger om, hvorledes den var at forstaa, udstedte jeg straks et nyt Cirkulære, og uagtet jeg kan beklage, at jeg har overset, hvorledes Ordlyden af Fortolkningen til den Paragraf var bleven, vil jeg sige, at det kan jo hænde enhver Minister, at hvor der er udarbejdet et Cirkulære med henimod 100 Paragrafforklaringer, kan der være en eller anden Uklarhed. At jeg forvoldte den ærede Ordfører en Glæde derved, kan kun være mig kært; da han saa Cirkulæret, smilede han, og da han saa, at jeg kom med et nyt Cirkulære, saa skoggerlo han.

For øvrigt give den ærede Ordførers Udtalelser mig ikke Anledning til videre Betragtninger, og jeg skal da til Slutning vende mig til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). I Dag var det ærede Medlem rigtig kommen i „Krigshumør“, og hvis jeg forstod ham ret, søgte han at reducere mig til det mindst mulige. Det ærede Medlem talte om Skuespillere og Skuespillerinder, der spillede paa deres Ydre. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem mente, at jeg lignede en saadan, men jeg fik Indtryk deraf. I saa Fald beklager jeg, at jeg ikke kan gøre Gengæld; for at det ærede Medlem i Dag søgte at give et Skuespil til bedste for ærede Kolleger, var utvivlsomt, men om det ærede Medlem netop kan spille paa sit Ydre, turde være en Sag for sig, som jeg ikke skal komme ind paa. Det ærede Medlem talte om Dværgen Mime, som var en Art Svartalf. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem mente dermed, men jeg fik næsten Indtrykket af, at han vilde gøre mig til en Svartalf, og formodentlig hævder han for sig Privilegiet paa at være en Lysalf. Men alle disse forskellige Bemærkninger skal jeg lade ligge. Jeg skal kun holde mig til det reelle i det ærede Medlems Kritik.

Jeg har allerede svaret paa de Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde med Hensyn til Opholdsbestemmelsen i den nugældende Lov, og skal ikke komme tilbage dertil, thi jeg har i mit første Foredrag forklaret, hvorfor jeg mener, at denne Bestemmelse i og for sig er ret korrekt, da det er Kommunens faste Beboere — de, der have Interesse af Kommunens Anliggender, dens Skolevæsen, dens Vejvæsen, dens Fattigvæsen, dens Alderdomsforsørgelse o. s. v. —, der særlig ere interesserede i at stemme til Sogneraadvalg og Byraadvalg. Det ærede